

De eerste jaren oogt een Sequoiadendron nog bescheiden maar al snel ontwikkelt hij zich tot een majestueuze conifeer. De oudste en grootste exemplaren halen 100 meter hoogte en hebben een imposante stamomvang van 20 tot 30 meter.

Tekst: Emiel van den Berg
Foto: www.visionpictures.com

Sequoiadendron is een monotypisch plantengeslacht en kent dus slechts één soort; *S. giganteum*. De geslachtsnaam is opgebouwd uit de oude indiaanse plantennaam sequoia en dendron wat letterlijk boom betekent. De soortnaam giganteum verwijst naar de enorme omvang die de boom kan krijgen. Zijn Nederlandse naam Mammoetboom is daarom goed gekozen. Voorheen behoorde Sequoiadendron nog tot de Taxodiaceae, de moerascipresfamilie en had de conifeer onder andere Metasequoia en Taxodium als familiegenoot. De huidige naamgeving deelt Sequoiadendron in bij de Cupressaceae, de cypresfamilie. Thuja, Juniperus en Chamaecyparis zijn enkele van de huidige familiegenoten. In 1841 werd *S. giganteum* door de Amerikaanse ontdekkingsreiziger John C. Bidwell opgemerkt en enkele jaren later, in 1853, gingen de eerste zaden naar de kwekerij van J. Veitch & Sons in Engeland.

FOSSIEL

S. giganteum groeit van nature in Californië in de Verenigde Staten, op de westelijke hellingen van de Sierra Nevada en op hoogtes tussen de 1300 en 2100 meter. Dichtbij ligt het natuurlijke groeigebied van de redwood; *Sequoia sempervirens*. Hoewel deze boom grotere hoogtes kan bereiken, is het toch de mammoetboom die meestal de meeste indruk maakt. De oudste exemplaren zijn naar schatting tot 3500 jaar oud. De bekendste mammoetboom is de 'General Sherman Tree' en te vinden in het Sequoia National Park in Californië. De boom heeft een hoogte van ruim 83 meter en een stamomtrek op de bodem van ruim 30 meter. Op borsthoogte is die omvang circa 25 meter. Zou de stam hol zijn dan biedt hij plaats aan circa 50 personen. Deze oude exemplaren zijn echter verre van sierlijk; de imposante stam is kaal tot ruim boven de 50 meter en pas daarboven vormt zich een nogal grillige kroon met in de

Sequoiadendron, de reus onder de coniferen

regel korte takken. Volwassen Sequoia's hebben een vrijwel identieke habitus. Voor de ijs-tijden kwam *S. giganteum* overigens algemeen voor op het hele noordelijk halfmond. Uit fossiele vondsten is opgemaakt dat hij ook op diverse plaatsen in Europa groeide. Onder andere op het Britse eiland Wight en in Groenland zijn fossiele vondsten gedaan. Bijzonder is de gegroefde schors van *S. giganteum*. Deze is bruinrood en voelt sponzig aan. Bij oude exemplaren kan die schors wel 50 cm dik zijn. Zo'n dikke bast samen met de hoge kroon maakt de boom bosbrandbestendig. Het vuur kan de belangrijkste delen van de boom eenvoudigweg niet aantasten. Het hout van de conifeer is voor vele doeleinden bruikbaar en toen bleek dat ook de oudste exemplaren aan kap werden blootgesteld, besloot de Amerikaanse overheid de groeigebieden tot nationaal park om te dopen. Yosemite National Park herbergt de mooiste exemplaren.

BIZARRE TREURVORM

S. giganteum vormt een smalle tot kegelvormige kroon. De takken buigen door waarbij de uiteinden zich weer sterk naar boven richten. De groen tot blauwgroene schubachtige naal-

den zijn sterk gepunt en staan drie bijeen. Aan de eenhuizige boom verschijnen vrouwelijke kegels van 4 tot 8 mm in doorsnede en mannelijke ovale kegels, staand en tot 8 cm lengte. Bij rijping in het tweede jaar gaan ze hangen. Deze kegels blijven vaak zeer lang aan de boom hangen. Opvallend is ook het lichte zaad waarvan er tot 200.000 in een kilo gaan. Het mag duidelijk zijn dat de mammoetboom alleen voor parken is bestemd. Bomen in Europa groeien hier pas ruim 150 jaar maar de oudste zijn al van behoorlijke omvang. Een stamvang van 8 tot 9 meter is hierbij geen uitzondering. Voor parken is de wintergroene boom een absolute aanwinst. Enkele cultivars zijn geschikter voor meer bescheiden ruimtes maar worden nog altijd groot. 'Aureovariegatum' heeft twijgen die bij uitlopen geel zijn en 'Glaucum' heeft een blauwgroene kleur en is, zeker in de beginjaren, rank opgaand. 'Pendulum' is een treurvorm met een sterk uitlopende groeivorm waarbij volwassen vormen een bizar uiterlijk kunnen hebben. Soms vormt zich een smalle zuilvorm met sterk afhanginge twijgen maar soms ook ontstaan er enkel grillig treurende twijgen. Ook 'Barrabits Requim' heeft deze habitus maar met meer zijwaarts gerichte takken.